

Pia Kauma kok

Kirjallinen kysymys matkatoimistoalan tukemisesta koronakriisin aikana

Eduskunnan puhemiehelle

Koronaviruspandemian vuoksi matkustaminen on tällä hetkellä käytännössä pysähtynyt kokonaan. Matkustus- ja muiden rajoitusten takia matkatoimistojen toimintaedellytykset ovat kaventuneet ja kassavirrat suurelta osin tyrehtyneet.

Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan suomalaisten ja ulkomaisten matkailijoiden Suomessa käyttämä rahan määrä eli matkailukysyntä oli arviolta 16,1 miljardia euroa vuonna 2019. Matkailun elpymisen odotetaan alkavan vasta syksyllä 2020. Tämä tarkoittaa, että matkailualan kokonaiskysyntä vuonna 2020 pienenee todennäköisesti peräti 60 prosenttia edellisvuodesta. Jos elpyminen alkaa vasta joulukuussa, supistuu kokonaiskysyntä vuonna 2020 noin 70 prosenttia.

EU-komission 19.3.2020 antaman linjauksen mukaisesti matkanjärjestäjien on noudatettava lainsäädäntöä poikkeuksellisessakin tilanteessa ja palautettava asiakkaiden rahat perutuista matkoista. Matkatoimistojen kannalta tilanne on tuonut haasteita muun muassa siitä syystä, että useissa tapauksissa matkatoimistot ovat joutuneet tekemään sitoumuksia ja maksamaan ennakkoa matkakohteissa oleville kumppaneilleen ja alihankkijoilleen, eivätkä ne saa maksamiaan ennakkomaksuja läheskään aina rahana takaisin. Peruuntuneiden matkojen suuri määrä ja epävarmuus turvallisen matkustamisen aloittamisajankohdasta ovat pahentaneet matkatoimistojen rahoitustilannetta.

Suomen matkatoimistoalan liitto ry (SMAL) on ehdottanut tilanteen helpottamiseksi useissa EU-maissa käytössä olevaa Voucher-mallia ja mahdollisesti uudenlaisen vakuusrahaston käyttöönottoa. Matkatoimistoalan ehdottamissa malleissa on kuitenkin omat haasteensa. Voucher-mallin osalta kuluttaja-asiamies on linjannut, että niiden tulee täyttää tietyt reunaehdot ja niiden täytyy olla palautettavissa rahaksi. Vakuusrahastoa puolestaan yritettiin saada aikaan muutama vuosi sitten, kun uutta pakettimatkadirektiiviä valmisteltiin, mutta rahaston katsottiin tuolloin olevan ongelmallinen Suomen perustuslain kannalta.

Suomen ulkorajat suljettiin 19.3.2020 alkaen, ja rajoitustoimien mukaisesti ihmisiä myös kotimaassa on kehoitettu pysymään kodeissaan. Tästä syystä matkatoimistoalan yritykset ovat asiallisesti katsoen olleet samassa tilanteessa liiketoiminnan rajoittamisen osalta kuin ravintola-alan yritykset, jotka suljettiin nimenomaisella päätöksellä ajaksi 4.4.—31.5. Hallituksen 4.5. tekemän linjauksen mukaan ravintola-ala pääsee avautumaan asteittain 1.6. alkaen. Matkustamisen osalta tilanne jatkuu haasteellisenä vielä tämän jälkeenkin, koska vapaa-ajan matkustamiseen suunnat

Kirjallinen kysymys KK 372/2020 vp

tut kotimaan- sekä ulkomaanmatkailua koskevat rajoitustoimenpiteet tullaan luultavasti purkamaan viimeisten rajoitusten joukossa. Myös liikematkustaminen palautuu yritysten varovaisen matkustuspolitiikan ja eri maiden omien liikkumisrajoituspäätösten vuoksi hitaasti.

Suomesta puuttuu tällä hetkellä suoran tuen malli pahasti koronaviruksesta kärsivälle matkatoimistoalalle.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus aikoo huomioida yritysten tukimalleissa matkatoimistoalan erityispiirteet ja

aikooko hallitus esittää suoran tuen mallia koronakriisistä pahasti kärsiville matkatoimistoalan yrityksille?

Helsingissä 7.5.2020

Pia Kauma kok